

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΑΚΗΣ.

Ἰωάννης Ἀνδρέου ὁ Βαρβάκης, μέλος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Συμβουλίου τῆς Ρωσσίας, ἐγεννήθη ἐν τῇ μικρᾷ νήσῳ Ψαρῶν ἐν ἔτει 1750, καὶ ἀνετράφη παρὰ τοῖς ἐαυτοῦ γονεῦσιν. Οὐδεμιᾶς δ' ἠὺμοίρησεν ἀνωτέρας παιδείας διὰ τε τὴν τότε ἔλλειψιν σχολείων καὶ τὴν τῶν δεσποζόντων Ὀθωμανῶν καταπίεσιν, πλήν τινος στοιχειώδους μαθήσεως, ἣν ἐκτήσατο ναυτιλλόμενος ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τούτου κληρονομήσας μικρὸν πλοιάριον καὶ τινα περιουσίαν ἐξηκολούθησε τὸ πάτριον ἐπάγγελμα.

Ἀλλὰ σὺν τῇ περιουσίᾳ ταύτῃ ἐκκληρονόμησε καὶ τὸ κατὰ τῶν δυναστῶν τῆς πατρίδος πάτριον μῖσος. Δι' ὃ καὶ ὅτε Αἰκατερίνα ἡ Β' ἐκήρυξε τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον αὐτεπάγγελτος ὁ Βαρβάκης, ἅμα τῇ ἐμφανίσει εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἀρχιπέλαγος τοῦ ὑπὸ τὸν ναύαρχον Ὁρλώφ ῥωσικοῦ στόλου, ἐξοπλίσας ἰδίῳις ἀναλώμασι μικρὸν δίκροτον, προσῆλθεν εἰς τὴν ῥωσικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀριστεύσας δὲ κατὰ τὴν ἐν Τσεσμέ ὑπὸ τῶν Ῥώσων πυρπόλησιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου ἠξιώθη τοῦ βαθμοῦ ὑπολοχαγοῦ.

Εἰρήνης γενομένης, ὁ Βαρβάκης ἐξητήσατο παρὰ τοῦ Ῥώσσου ναυάρχου ἵνα μεταβάς ἐγκαταστῇ εἰς ῥωσσικόν τινα λιμένα τοῦ Εὐξείνου ἐμπορίας χάριν. Ἀλλ' ἐνῷ διήρχετο

διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ Ὀθωμανοὶ, παρ' οἷς γνωστὸν ἦν ἤδη τὸ ἡρώϊκόν αὐτοῦ ὄνομα, τὸ μὲν πλοῖον, τὸ δίκροτον ἐκεῖνο, μετὰ πάσης τῆς ἐν αὐτῷ περιουσίας αὐτοῦ κατέσχον, αὐτὸν δὲ κατεδίωξαν δεινὰ ἀπειλοῦντες, καὶ μόλις διεσώθη καταφυγὼν παρὰ τῷ Ῥώσῳ πρέσβει, ὅστις ἐξαπέστειλεν αὐτὸν ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥωσσίαν. Ἀλλὰ γυμνωθεὶς ἀπάσης α' τοῦ τῆς περιουσίας, ἀπεφάσισεν ἵνα προσέλθῃ τῇ Αὐτοκρατείρᾳ Αἰκατερίνῃ πρὸς ἐπίτευξιν χάριτός τινος. Διὰ τὴν ἄκραν δὲ αὐτοῦ ἔνδειαν, ἠναγκάσθη ἵνα πεζῇ μεταβῇ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Ῥωσσίας, ἔνθα ἡ Αὐτοκράτειρα ἐδωρήσατο αὐτῷ 1,000 φλωρία καὶ τι ὑπουργήμα ἐν τῷ νομῷ τῆς Ἀστραχάνης ὅπου μετέβη.

Ἐν Ἀστραχάνῃ δὲ αἱ ἀρεταὶ καὶ τὸ μεγαλεπήβολον τοῦ ἀνδρὸς ἤνεγκον αὐτὸν εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν· καὶ τότε τῇ μὲν δραστηριότητι αὐτοῦ ὠνησάμενος τὰ παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἀλιεῖα, προῆλθεν εἰς πλοῦτον, τῇ δ' ἄκρᾳ αὐτοῦ εὐδύτητι καὶ ὀξυνοίᾳ ἡξιώθη ὑπουργημάτων ἐν οἷς διεκρίθη, κατ' ἐπανάληψιν αἵρεθεὶς ὑπὸ τῶν εὐγενῶν τῆς χώρας — Προϊστάμενος (Maréchal de la noblesse).

Εἰς πολλοὺς ὁ πλοῦτος οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ μέσον πρὸς θεραπείαν κενοδόξου φιλαυτίας καὶ ἐπιπολαίων ὀρέξεων κόρεσιν· τῶν ὀσιπλούτων δὲ μάλιστα οἱ πλεῖστοι ἐπιλανθάνόμενοι τῆς προτέρας τύχης καὶ εἰς μόνην τὴν τρυφὴν καὶ μαλθακότητα ἀφιέμενοι, οὐδέποτε τείνουσι χεῖρα ἀρρώγων τοῖς πάσχουσιν. Ἀλλ' οὐδεὶς βεβαίως δύναται ἐλέγξει κατὰ τοῦτο τὸν Ἕλληνα, αἰέποτε ἀκμαῖον τηροῦντα τὸ φιλάνθρωπον, μάλιστα δὲ τὸ φιλόπατρι. Ὅποσοι τῶν ὁμογενῶν, διὰ μυρίων στερήσεων καὶ μόχθων κτησάμενοι πλοῦτον, ἀφιέρωσαν αὐτὸν εἰς ἐκτέλεσιν ἀγαθοεργῶν σκοπῶν, καὶ ὠφέλειαν τῆς πατρίδος! Ἐν

παῖσιν ὅμως ὡς ἀστὴρ φαεινὸς διαλάμπει ἡ ευγενὴς καὶ εὐεργετικωτάτη ψυχὴ τοῦ ἀοιδίου Βαρβάκη. Πολλὰ καὶ ποικίλα εἰσὶ τὰ ἀγαθὰ, ἅπερ ἀφειδῶς ἐχορήγησεν εἰς τε τὴν ἀλλοδαπὴν, ἣν ὡς ἄλλην πατρίδα ἠσπάσατο, καὶ εἰς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ γῆν Ἑλλάδα. Ἀφηγούμενοι δὲ τὰ κατὰ τὸν ἄνδρα, οὐ νομίζομεν ἅπο σκοποῦ, ἵνα παρακατιόντες ἐκθέσωμεν λεπτομερέστερον τὰς κυριωτέρας τῶν ἀγαθοεργιῶν, αἵτινες κοσμοῦσιν αὐτοῦ τὴν μνήμην. — Κατὰ τα ἔτη 1788 καὶ 1800 ἀνήγειρεν εἰς τὸν ἐν Ἀστραχάνη ναὸν τῆς Εἰσόδου κωδωνοστάσιον λίθινον, καὶ τρεῖς ἐν τῇ πόλει ἔκτισε γεφύρας ξυλῖνας, ὧν μίαν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κουτούμ, δαπανήσας ὑπὲρ τὰς 23,000 ρουβλίων.

Τῶν Περσῶν δολοφονησάντων τῷ 1805 παρὰ τὴν πόλιν Βοτεοῦ τὸν ἀρχιστράτηγον τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ στρατοῦ πρίγκηπα Τσιτσιάνωφ, ἡ Κυβέρνησις ἔχρηζε ταχείας ἀποστολῆς τῶν πρὸς πολέμον ἐπιτηδείων, ἐνῷ ὁ ρωσικὸς στόλος ἀπὴν θαλασσοπορῶν. Ὁ δὲ Βαρβάκης ἐπαγρυπνῶν πάντοτε εἰς τὰ συμφέροντα καὶ τὴν τιμὴν τῆς δευτέρας αὐτοῦ πατρίδος Ῥωσσίας, οὐδόλως ὤκνησεν ἀναπληρῶσαι τὸ ἐλλεῖπον· καὶ πάραυτα ἐκφορτώσας τὰ ἴδια αὐτοῦ πλοῖα τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπορευμάτων, μετεκόμισε δωρεὰν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον ἅπαντα τὰ τοῦ πολέμου, ὑποστάς οὕτως οἴκοθεν τὴν ἐκ τῆς γενναιότητος ταύτης προελθοῦσαν ζημίαν, μείζονα τῶν 20,000 ρουβλίων.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος δεινὸς ἐμάστιζε λοιμὸς τὴν χώραν καὶ πλῆθος ἐργατῶν ἐρχομένων εἰς Ἀστραχάνην ἐκ τῶν βορείων ἐπαρχιῶν πρὸς βιοπορισμὸν, κατατρυχομένων ὑπὸ τῶν στερήσεων καὶ μηδ' εἰς τὰς ἐστίας αὐτῶν δυναμένων ἐπανελθεῖν, ἔμενον ἄστεγοι καὶ ταλαιπωρούμενοι ὑπὸ τοῦ νοσήματος. Ἀλλ' ὁ αἰέποτε γενναῖος καὶ εὐσπλαγχνος Βαρβάκης προ-

θύμως παρέσχε τῇ ἀνδρωπότῃ ἀρρώγῃ χειρά, μετατρέψας εἰς ξενοδοχεῖον τὸν ἐν Ἀστραχάνῃ ξύλινον οἶκον αὐτοῦ, καὶ συστήσας ἐν αὐτῷ νοσοκομεῖον ὑπὲρ 50 ἀσθενῶν, οἷς παρέσχεν ἀνέτως πάντα τὰ χρειώδη. Ἀλλὰ τοῦ μιάσματος διαδοθέντος εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, μετ' ὅλας τὰς ληφθεῖσας προφυλάξεις, ἐδέησε κατ' αἵτησιν τῆς ἀρχῆς ἵνα οἱ πάσχοντες μετνεχθῶσιν εἰς τὸ τῆς πόλεως δημόσιον νοσοκομεῖον, κατὰ εὐρυχωρότερον, ἐνθα δαπάνη τοῦ Βαρβάκη ἐξηκολούνησαν περιπαλόμενοι οἱ νοσοῦντες, ὥσπερ καὶ πρὶν. 15,000 ρουβλίων ἐδαπανήνησαν πρὸς τὸν ῥηθέντα σκοπόν.

Ἀλλ' ἵνα καταστήσῃ διαρκὲς τὸ θεάρεστον ἔργον, ὅπερ μετὰ τοσούτου ζήλου ἀνεδέξατο πρὸς περίπαλψιν τῶν πασχόντων, ἤγειρε τὸ ἐπὶ τὸν ἔτος 1807, ἀντὶ τῆς ξυλίνης αὐτοῦ οἰκίας, λίθινον νοσοκομεῖον περιέχον 50 κλίνας, καὶ παρ' αὐτῷ ναὸν, δαπανήσας πρὸς τοῦτο ὑπὲρ τὰς 75,000 ρουβλίων. ὡς μόνιμον δὲ κληροδότημα τοῦ τε ῥηθέντος νοσοκομείου, καὶ τοῦ ἐν Μόσχᾳ ὑπάρχοντος Βρεφοκομείου παρακατέστηκε παρὰ τῇ Τραπεζῇ 40,000 ρουβλίων.

Οὐχ ἥσσονα δὲ μέριμναν ἐπεδείκνυνεν ὁ ἀνὴρ πρὸς τὸν καλλωπισμὸν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἱερῶν ναῶν τοῦ Ὑψίστου. Τῷ 1808 ᾠκοδόμησε λαμπρὸν κωδωνοστάσιον ἐν τῷ εἰς Ἀστραχάνην ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου δαπανήσας 137,000 ρουβλίων.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς αὐτῆς πόλεως ὑπάρχει ἑκπαλαι διώρυξ ἐκτάσεως δύο βερστίων καὶ ἡμίσεος, ἥτις πρὸ πολλοῦ μὴ καθαριζομένη τῶν ἐν αὐτῇ συσσωρευομένων ἀκαθαρσιῶν, καθίστατο δι' ὅλου τοῦ ἔτους πηγὴ δυσωδίας ἀκρας καὶ μιάσεως, προκαλούσης λοιμώδη νοσήματα, ὑφ' ὧν οἱ κάτοικοι ἐμαστίζοντο καὶ ἐδεκατίζοντο. Καίτοι δὲ πρὸς θεραπείαν

τοῦ δεινοῦ μέγα ἀπητεῖτο χρηματικὸν ποσὸν ὁ γενναῖος Βαρβάκης οὐδόλως ἐδίστασεν ἵνα ὑποστῇ πᾶσαν θυσίαν πρὸς διαφύλαξιν τῆς υἱείας τῶν περιοικούντων, καὶ ἐν βραχεὶ ἐξετελέσῃ τὸ ἔργον. Ἀλλὰ τὸ ἐκ τούτου προκύψαν εὐεργέτημα οὐδόλως περιωρίσθη μέχρι τοσούτου. Καθότι μετὰ τὴν ἐκ-κάθαρσιν, πλωτῆς γενομένης τῆς διώρυγος, ἵνα καταστήσῃ καὶ ἐν ἄλλοις χρήσιμον, ἥνωσεν αὐτὴν μετὰ τῶν ποταμῶν Βόλγα καὶ Κουτοῦμ, ἐξ ὧν αὕτη ἔσχε τὴν ἀρχήν, καὶ κατεσκεύασε λαμπρὰς προκυμαίας κατ' ὅλον τὸ μῆκος, καὶ γεφύρας ἐπ' αὐτῆς ξυλίνας τέσσαρας. Τὰ ἔργα δὲ ταῦτα πρὸς τῇ διευκολύνσει τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας τῶν παροχθίων κατοίκων, οὐχ ἥττον συνεβάλλοντο καὶ πρὸς ὠραῖσμον τῆς πόλεως, καὶ τόποι τῶν δημοσίων περιπάτων ἐγένοντο. Γενναιοτάτη ἦν ἡ μετὰ πολλοῦ ζήλου ὑπὸ τοῦ Βαρβάκη καταβληθεῖσα δαπάνη 600,000 ρουβλίων, ἥτις προστιθεμένη εἰς τὰς προγενεστέρας αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν χάριτας ἐξηγεῖ ἡμῖν, πόσον εὐλόγως ἐτίμων καὶ ἡγάπων οἱ κάτοικοι τῆς χώρας τὸν μέγαν τοῦτον εὐεργέτην, ἀφ' οὗ καὶ τὴν διώρυγα ταύτην ἐπωνόμασαν Βαρβάκειον.

Ὁ ὑπὲρ τῶν καλῶν ὅμως ζῆλος ἦν ἀνεξάντλητος παρ' αὐτῷ. 50,000 ρουβλίων ἐδαπάνησε τῷ 1814 πρὸς ἐπισκευὴν τῆς Μητροπόλεως τῆς Ἀστραχάνης, καὶ 40,000 προσήνεγκε τῷ 1815 πρὸς ἀνοικοδομήν τῶν ἐτοιμορρόπων τειχῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Τέλος ὁ ἐπισκεπτόμενος τὰ Καυκάσια κατ'ορᾷ καὶ βαλανεῖον αὐτόθι κείμενον δαπάνη τοῦ αὐτοῦ οἰκοδομηθέν.

Ἀλλὰ προβεβηκὼς ἤδη ὁ Βαρβάκης καὶ πάσχων μετέβη πρὸς ἀνάρρωσιν εἰς Ταϊγάνιον, πόλιν πολλῷ εὐκραιστέραν καὶ ὑγιεινοτέραν τῆς Ἀστραχάνης. Ἐγκαταστάς δὲ οὐ διέλειψε

παρέχων καὶ ἐνταῦθα τεκμήρια τῆς φιλανθρωπίας καὶ μεγαλοδωρίας αὐτοῦ . . . Εὐσεβὴς ὢν πρὸς τὰ θεῖα ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ καὶ μὴ ἀνεχόμενος ὁρᾶν τοὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁμογενεῖς αὐτοῦ Ἕλληνας διὰ τὴν τῆς ῥωσικῆς γλώσσης ἄγνοιαν ἐστερημένους ναοῦ ἰδίου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς, ὅπερ κατελύπει τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ καρδίαν, ἐπεθύμησεν ἵνα θεραπεύσῃ τὴν διττὴν ταύτην ἀνάγκην, καὶ οὕτω τῇ συναινέσει τῆς Ἀρχῆς ἢ πόλις ἐκοσμήσῃ τῷ 1813 διὰ μεγαλοπρεποῦς καὶ εὐρέος ναοῦ, ὅνπερ μετ' οὐ πολὺ ἀφιέρωσε τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ, ἵνα ταῖς αὐτοῦ προσόδοις βοηθῶνται τὰ ἐκεῖ μοναστήρια. Ἡ ἀφιέρωσις αὕτη τῇ παραστάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ῥωσσίας ἐπεκυρώσῃ δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἔχοντος ὡς ἑξῆς.

“Ο ἐν Ταϊγανίῳ Ἑλληνικὸς ναὸς μετατρέπεται εἰς μοναστήριον Β' τάξεως ὀνομασθὲν Ἱεροσολυμικὸν Ἀλεξανδρινόν, ὅπως ἐσαεῖ ὑπόκειται τῷ Ἁγίῳ Τάφῳ. Ἐξέσται δὲ τῷ τῶν Ἱεροσολύμων Πατριάρχῃ ἐκλέγειν πρὸς διεύθυνσιν αὐτοῦ ἀνὰ πᾶσαν πενταετίαν Ἀρχιμανδρίτην, ὃν ἀποστελεῖ σὺν τοῖς ἀκολουθοῦσι αὐτοῦ.”

Πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Μονῆς ταύτης τῶν περὶ αὐτὴν κτιρίων καὶ πάντα ἐν γένει καλλωπισμὸν ἐδαπάνησεν 600,000 ρουβλίων, ἐπροίκισε δὲ αὐτὴν καὶ ἐτέραις 60,000 ρουβλίων πρὸς συντήρησιν αὐτῆς, κατατεθέντων τῷ Ἐπιτροπικῷ βουλευτηρίῳ Μόσχας.

Ἐγένοντο δὲ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῷ 1815 καὶ ἔκτοτε κατὰ τὰ διατεταγμένα πέμπεται παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Ἕλληνας ἀρχιμανδρίτης, ἐκτελῶν τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν. Ἡ ἐπὶ τῆς ῥωσικῆς γῆς ἐγκαθίδρυσις τῆς Μονῆς ταύτης καὶ ἡ ἀφιέρωσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς

κληροδότου τῷ Αγίῳ Τάφῳ, νέον ὑπάρχει τεκμήριον τοῦ ἱεροῦ δεσμοῦ τοῦ ἀρρήκτως ἐνοῦντος τὰς δύο ἀδελφὰς Ἐκκλησίας, Ἑλληνικὴν καὶ Ρωσικὴν, ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ.

Εἷς τινὰ τῶν μεσημβρινῶν νομῶν τῆς Ῥωσσίας ἀναγκαία κατέϊστατο ἡ σύστασις Ἑλληνικοῦ σχολείου πρὸς ἐκπαίδευσιν ἱκανῶν αὐτότῃ ὁμογενῶν νέων. Ὁ πάντοτε πρόθυμος εἰς πᾶν ἀγαθὸν καὶ κοινωφελές, νῦν δὲ καὶ ὑπὸ διακαοῦς φιλοπατρίας φλεγόμενος, ἅτε δὴ τοῦ ἔργου ἀφορῶντος τὸν φωτισμὸν τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ, κατέβαλλεν 20,000 ρουβλίων τῷ 1817 πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς ὁμογενοῦς νεολαίας. Πρὸς τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἱδρυσε τὴν ἔτι καὶ νῦν σωζομένην σχολὴν ἐν Καίσαρειᾳ τῆς Καππαδοκίας.

Πλείστοι ὅσοι τῶν δυστυχῶν ὁμογενῶν ἐτηροῦντο κατεργασμένοι ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως χρεῶν ἕνεκα. Ὁ εὐσπλαγχνος ἀνὴρ ἐξαποστέλλει τῷ 1819 ἐκ Ταϊγανίου τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ τρία πλοῖα πλήρη σίτου, ὅπως χρήσῃται τῷ ἀντιτίμῳ πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν καὶ ἀπελευθέρωσιν τῶν δυστυχῶν τούτων. Ἡ εὐεργεσία αὕτη ἰσοτιμήθη πρὸς 60,000 ρουβλίων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μετέτρεψεν εἰς Πτωχοτροφεῖον μίαν τῶν ιδίων αὐτοῦ λιπίνων οἰκιῶν πρὸς περίθαλψιν τῶν πενήτων τῆς πόλεως Ταϊγανίου, δαπανήσας ὑπὲρ τὰς 25,000 ρουβλίων. Πρὸς διαρκὴ δὲ τοῦ ἰδρύματος συντήρησιν προσδιώρισε τοὺς τόκους 200,000 ρουβλίων, ἅπερ κατέβηκε εἰς τὸ ἐν Αἰκατερινοσλαύῃ δημόσιον ταμεῖον.

Ὅτε δ' ἐπέστη ἡ ὥρα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, καὶ ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος προσεκάλει τὰ ἀπανταχοῦ τέκνα, ἵνα συνεργήσωσιν εἰς ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ, ἐν τοῖς πρώτοις ὁ Βαρβάκης ἐνήργησεν ὡς γνήσιον τῆς πατρίδος τέκνον.

καὶ τῷ μὲν Ἡγεμόνι Ὑψηλάντῃ προσήνεγκεν 100,000 ρουβλίων, αὐτὸς δὲ ἰδίᾳ ἐφοδιάζε διὰ πάντων τῶν ἀναγκαίων ὅπλων καὶ χρημάτων τοὺς ἀπερχομένους εἰς τὸν ἀγῶνα ὁμογενεῖς. Πληροφορηθεῖς δὲ ὅτι οἱ Πελοποννήσιοι ἐστεροῦντο χρημάτων καὶ πολεμοφοδίων ἔπεμψε πάραυτα πρὸς αὐτοὺς τῷ 1822 100,000 ρουβλίων ἀξίας ὅπλα καὶ τὸ ἐπιὸν ἔτος 200,000 ρουβλίων διὰ τοῦ ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐν Ταϊγανίῳ μονῆς. Συγχρόνως δ' ἀπέστειλεν ἱκανὰ φορτία σίτου εἰς Ψαρρᾶ πρὸς διατροφήν τῶν ἐνδεῶν κατοίκων καὶ τοῦ στρατοῦ.

Ταῦτα πάντα ὅμως οὐδόλως ἐξήρκεσαν εἰς τὸ μετριάσαι τὸν πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἄσβεστον ἔρωτα· ἀλλ' ἐπεθύμησε καίτοι προβεβηκῶς καὶ πάσχων ἵνα αὐτοπροσώπως μεταβῇ εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ αἰμοσταγῇ Ἑλλάδα, ὅπως ἐκ τοῦ σύνεγγυς παράσχηται αὐτῇ πᾶσαν βοήθειαν. Ἐλθὼν δὲ πάντα κατέβαλε ζῆλον πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ὁμογενῶν ὑπὸ μυρίων κατατρυχομένων τότε βασάνων.

Ὅτε δὲ κατὰ τὴν οἰκτρὰν καταστροφήν τῶν Ψαρρῶν οἱ κάτοικοι μετώκησαν εἰς Μονεμβασίαν, καὶ οἱ πλεῖστοι ἐστεροῦντο τῶν πάντων, καὶ αὐτῶν τῶν ἐνδυμάτων, ὁ Βαρβάκης ἐνέδυσεν αὐτοὺς, ἐφοδιάσας ἕνα ἕκαστον τοῖς ἀναγκαίοις χρήμασι πρὸς συντήρησιν.

Ἀφίχθεις δὲ εἰς Ναύπλιον κατέβαλεν 25,000 ρουβλίων πρὸς ἰδρυσιν τῆς διὰ δημοσίας συνεισφορᾶς ἀνεγειρομένης σχολῆς.

Ἀναγκαιοτάτῃ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκρίθη ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἄλωσις τοῦ φρουρίου τῆς Μεσώνης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις ἐχρῆτο τῷ στρατῷ εἰς ἔργα ἔτι μᾶλλον τούτου κατεπείγοντα, οὗτος συστήσας ἰδίᾳ δαπάνῃ τάγμα στρατοῦ, καὶ διορίσας τὸν ἀργηγόν, ἐκέλευσεν ἵνα πολιορκῇ τὴν πόλιν.

Τέλος ὁ Βαρβάκης Ψνήσκων ἐπεσφράγισε τὴν ἱερὰν αὐτοῦ ἀποστολὴν, ἅπασαν σχεδὸν τὴν χρηματικὴν αὐτοῦ περιουσίαν συμποσουμένην εἰς 1,400,000 ρουβλίων καταλιπὼν εἰς τὴν φίλην αὐτοῦ πατρίδα Ἑλλάδα. Μετήλλαξε δὲ τὸν βίον ἐν ἔτει 1825 τῇ 10^ῃ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου· ἀλλ' ἡ μνήμη τοιούτου ἀνδρὸς παραμενεῖ ἀθάνατος ἐσθρὴ καὶ ἀγήρως. Εἶδε ἔχοι πολλοὺς τοὺς μιμητὰς καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς ὁμογενέσιν, οὓς ἡ ἔτι οἰκτρὰ τῆς πατρίδος τύχη ἀπομακρύνει τῶν κόλπων τῆς γλυκυτάτης ἡμῶν μητρός. Ἴδε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1867 σελίδα 64 (α).

Α. Π.

(α) Ἴδε περὶ τῶν ὁστέων τοῦ ἀξιόλογον διατριβὴν τοῦ λογίου Ἀρχιμανδρίτου Κατραμῆ δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ Πανδώρα.